

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

В И С Н О В О К

До протоколу № 110
від 28 листопада 2022 року

до проекту Закону України
про внесення змін до статті 42 Закону України “Про вищу освіту”
щодо забезпечення демократичних засад управління закладами
вищої освіти та особливостей її застосування
в період дії воєнного стану
(реєстр. № 8050-3 від 03.10.2022)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука розглянув 28.11.2022 (протокол № 110) проект Закону України про внесення змін до статті 42 Закону України “Про вищу освіту” щодо забезпечення демократичних засад управління закладами вищої освіти та особливостей її застосування в період дії воєнного стану (реєстр. № 8050-3 від 03.10.2022), поданий народним депутатом України Василевською-Смаглюк О.М., і зазначає таке.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою забезпечення змінності керівників закладів вищої освіти на виконання Закону України “Про вищу освіту” та дотримання обмежень правового режиму воєнного стану.

Законопроектом пропонується:

1) передбачити, шляхом внесення відповідних змін до абзацу другого частини першої статті 42 та частини другої статті 42 Закону України “Про вищу освіту”, що одна і та сама особа не може обіймати посаду керівника закладу вищої освіти більше ніж два строки;

2) передбачити у прикінцевих і перехідних положеннях проекту Закону механізми реалізації зазначених вище положень Закону після припинення дії в Україні правового режиму воєнного стану;

3) на строк дії в Україні правового режиму воєнного стану обмежити можливість проведення виборів керівників закладів вищої освіти.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило до законопроекту такі основні зауваження:

1) у п. 3 розділу II “Прикінцеві положення” проекту, якими пропонується визначити умови обрання на посаду керівника (ректора, президента, начальника, директора тощо) в залежності від кількості років перебування на таких посадах (*менше 5 років, більше 5 років, 10 і більше років*), з метою вдосконалення правового регулювання доцільно додатково уточнити у запропонованих положеннях і критерій *кількості термінів перебування* на посаді керівника відповідного закладу вищої освіти;

2) у п. 2 розділу II “Прикінцеві положення” проекту пропонується зазначити, що “Тимчасово, починаючи з дати введення в Україні воєнного стану, що введений Указом Президента України “Про введення воєнного стану в Україні” від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні” від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, до його припинення або скасування *положення абзацу другого частини першої статті 42 Закону України “Про вищу освіту” не застосовуються*”. На думку Головного науково-експертного управління, у зв’язку з тим, що зазначені положення стосуються безпосередньо дії норм основної частини Закону, доцільно запропоновані новели розмістити шляхом внесення змін до розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету та Міністерство фінансів України визначили, що реалізація законопроекту *не впливатиме на дохідну та видаткову частини державного і місцевих бюджетів та не потребуватиме додаткових коштів з бюджетів усіх рівнів*.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу дійшов висновку, що проект акта *відповідає цілям Угоди про асоціацію та не суперечить праву ЄС*.

Міністерство освіти і науки України надає такі зауваження та пропозиції до тексту зазначеного законопроекту:

1) у підпункті 2 пункту 3 розділу II законопроекту замінити слова та знаки “5 і менше років” словами та знаками “10 і менше років”;

2) також є незрозумілим зміст підпункту 4 пункту 3 розділу II законопроекту. Якщо автори законопроекту передбачають дострокове припинення трудових договорів (контрактів), то це має бути прямо зазначено в Законі. В іншому випадку, цей абзац втрачає сенс.

3) виключити пункт 2 розділу II законопроекту, відповідно до якого положення абзацу другого частини першої статті 42 Закону України “Про вищу освіту” щодо неможливості обіймати посаду керівника закладу вищої освіти більше ніж два строки не застосовуються, починаючи з дати введення в Україні воєнного стану, до його припинення або скасування, оскільки ця норма ніяким чином не пов’язана з воєнним станом.

На засіданні підкомітету з питань вищої освіти від 21.11.2022 було розглянуто законопроект і прийнято рішення запропонувати Комітету рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу основний законопроект реєстр. № 8050.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань вищої освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Гришиної Ю.М., фахівців Міністерства освіти і науки України, та широко обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1.1. відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону України про внесення змін до статті 42 Закону України “Про вищу освіту” щодо забезпечення демократичних засад управління закладами вищої освіти та особливостей її застосування в період дії воєнного стану (реєстр. № 8050-3 від 03.10.2022), поданий народним депутатом України Василевською-Смаглюк О.М., до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України;

1.2. проект Закону України про внесення змін до статті 42 Закону України “Про вищу освіту” щодо забезпечення демократичних засад управління закладами вищої освіти та особливостей її застосування в період дії воєнного стану (реєстр. № 8050-3 від 03.10.2022), поданий народним депутатом України Василевською-Смаглюк О.М., за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб’єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити Голову Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В.

Голова Комітету

Сергій БАБАК